

Nr 30.

Ankom till riksdagens kansli den 15 april 1920 kl. 2 e. m.

Konstitutionsutskottets utlåtande, i anledning av väckt motion om ändring av § 1 i kungliga förordningen den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjeställningar.

Närvarande: herrar Larsson i Västerås, Clason, Schlyter, Hellberg, Thulin*), von Geijer*), Oscar E. Larsson*), Vindahl, H. G. Andersson, Magnusson i Tumhult, Zander*), Hansson i Gårda, Leander, Runefors, Forssell och Karlsson i Vadstena.

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

I en inom första kammaren väckt motion, nr 83, undertecknad av herrar *Wijk, Lagerbjelke, C. Ekman* och *Örne*, hemställes »det riksdagen för sin del ville besluta, att § 1 mom. c i kungl. förordningen av den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga föreställningar skall erhålla följande ändrade lydelse:

c) cirkus-, varieté- och kabaretföreställning, uppvisning i idrott samt annan liknande tillställning».

Till stöd för sin hemställan hava motionärerna anfört följande:

»Vid framläggande av Kungl. Maj:ts proposition angående nöjesskatt till 1919 års riksdag uttalade sig statsrådet och chefen för finansdepartementet i sitt anförande till statsrådsprotokollet angående de principer, som voro grundläggande för Kungl. Maj:ts förslag. Enligt statsrådet borde nöjeställningarnas egen beskaffenhet i första hand vara avgörande för frågan, om skatt vid dem skall uttagas eller ej, liksom vid själva avvägandet av skatten. I konsekvens härmed borde nöjesskatten omfatta alla tillställningar, i vilka nöjes- eller förströelsemomentet är det enda eller huvudsakliga. Där förutom nämnda moment ett annat och

högre syfte ingår i tillställningarna, borde skatten göras i motsvarande mån lindrigare. Vid skattesatsernas bestämmande borde därjämte i görigaste mån hänsyn tagas till nöjenas större eller mindre kulturella värde.

I enlighet med dessa statsrådets principer, som godtagits av riksdagen, har bland tillställningar, som kunna underkastas nöjesskatt, även inbegripits uppvisning i idrott, dock med den inskränkning, att sådan uppvisning, för att kunna beskattas, skall vara professionell.

Anledningen till den nämnda begränsningen är tydligen den, att lagstiftaren förmenat idrottsuppvisningar av amatörer vara ett uttryck för rent idrottsintresse utan bikaraktär av nöjestillställning i egentlig mening och endast åsyftande att väcka håg för idrott och samla medel för arbetet till folkets utveckling i fysiskt hänseende. Först med det professionella inslaget finge uppvisningarna eller festerna karaktär av nöjestillställning.

En sådan uppfattning är emellertid endast delvis riktig. Skillnaden mellan professionell idrott och sådan, utövad av amatörer, är åtminstone från synpunkten av nöjesskattens berättigande ofta mycket ringa, stundom alls ingen. De stora fotbollstävlingar, för att taga ett exempel, där lag från olika delar av landet eller från olika länder möta varandra, utgöra numera nöjestillställningar av första ordningen, lika utpräglade som kapplöpningar eller biografföreställningar, och denna nöjeskaraktär är icke mindre, då de tävlande äro amatörer än om de varit rena professionals.

Sådana tillställningars undantagande från beskattning undandraget vederbörande kommun ofta betydliga skattebelopp, och vad mera är: detta fritagande står synnerligen illa överens såväl med hela lagens anda som med den uttalade principen, att vid skattesatsernas bestämmande hänsyn skall tagas till nöjenas större eller mindre kulturella värde.

Ett försök från vederbörande kommuns sida att få idrottsuppvisningar av denna art hänförda till »annan liknande tillställning» enligt lagens § 1 mom. c har icke vunnit framgång, och någon möjlighet att få dem indragna under nöjesbeskattningen synes för närvarande ej föreligga.

För att råda bot på detta förhållande synes den enklaste utvägen vara den, att ur lagtexten stryka det skyddande ordet »professionell». Idrottstillställningar komma då i samma läge som exempelvis musikaliska och andra föreställningar, där kommunen måste utöva sin diskretionära befogenhet att, när anledning därtill finnes, fritaga från skatt. Det föreligger knappast anledning antaga, att idrotten skulle behöva ett bättre skydd än dessa andra tillställningar eller att dess befogade intressen

skulle bliva mindre väl tillgodosedda av vederbörande kommunala myndighet.»

Utskottets
yttrande.

Enligt nöjesskatteförordningens nuvarande lydelse bestämmes i § 1 på följande sätt, vad med beskattningsbar nöjestillställning avses:

Med nöjestillställning avses i denna förordning

- a) konsert, opera- och annan musikalisk föreställning, dramatisk och litterär föreställning samt uppvisning i konstnärlig dans;
- b) biografföreställning;
- c) cirkus-, varieté- och kabaretföreställning, samt annan liknande tillställning;
- d) bal, maskerad, annan danstillställning och med dessa jämförlig nöjestillställning;
- e) kapplöpning, travkörning och uppstigning i luftballong eller flygmaskin; samt
- f) förevisning av djur, trolleriföreställning, uppvisning i boxning, akrobatikföreställning, förevisning av panorama, vaxkabinett, marionett-teater och dylikt.

De i dessa sex punkter uppräknade nöjestillställningarna äro enligt § 3 i beskattningsavseende fördelade på tre klasser, vilka beskattas enligt olika skatteskalor; de i punkt a) uppräknade nöjestillställningarna äro underkastade den lägsta beskattningen, de i punkt b) uppräknade falla inom en högre skatteskala och de i punkterna c)—f) uppräknade inom den högsta skatteskalan. Enligt nuvarande bestämmelser äro uppvisningar i professionell idrott föremål för beskattning enligt den högsta skatteskalan, under det att uppvisningar i icke professionell idrott ej äro underkastade nöjesbeskattning. Såsom synes, avser motionärernas förslag, att även dessa senare idrottsuppvisningar skulle bliva föremål för beskattning enligt den högsta skatteskalan.

Grundtanken i föreliggande motion, att nöjesskatt även bör kunna upptagas vid uppvisningar i icke professionell idrott, är enligt utskottets mening väl värd beaktande. Det torde stå utom tvivel, att en stor del av de icke professionella idrottsuppvisningarna enligt sakens natur lika väl böra vara underkastade nöjesskatt som andra offentliga nöjestillställningar, vilka enligt nöjesskatteförordningens nuvarande lydelse äro föremål för dylik beskattning; särskilt komma härvid i fråga en del av de stora idrottstävlingar, vilkas karaktär av offentliga nöjen är uppenbar. Tydligt är dock, att vissa andra slag av idrottsuppvisningar, vid vilka nöjesmomentet är mindre utpräglat eller den uppfostrande betydelsen

synnerligen stor, icke böra göras till föremål för nöjesbeskattning. För tillgodoseendet av denna synpunkt erbjuder emellertid, enligt utskottets mening, bestämmelserna i nöjesskatteförordningens 2 § 2 mom. tillräckliga garantier; där stadgas ju nämligen, »att kommunen äger rätt att, när skäl därtill äro, för visst fall eller beträffande vissa slag av ifrågavarande tillställningar medgiva befrielse från skattens utgörande eller skattebeloppets användande för det ändamål, till vars främjande tillställningen må hava anordnats».

I olikhet mot motionärerna anser emellertid utskottet, att en viss skillnad i beskattningshänseende bör göras mellan professionella och icke professionella idrottsuppvisningar. Principen, att vid skattesatsernas bestämmande hänsyn i möjligaste mån bör tagas till nöjenas större eller mindre kulturella värde, synes tala för, att de icke professionella idrottsuppvisningarna underkastas skatt enligt en lägre skatteskala än de professionella uppvisningarna. Av detta skäl anser utskottet, att de icke professionella idrottsuppvisningarna böra hänföras till den klass av nöjen, varom i förordningens § 1 punkt a) stadgas och som drabbas av den lägsta skatteskalan.

På grund av vad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen, i anledning av förevarande motion, måtte för sin del antaga följande

Förslag

till

förordning angående ändrad lydelse av § 1 punkt a) i förordningen den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjeställningar.

Härigenom förordnas att § 1 punkt a) i förordningen den 30 maj 1919 om rätt för kommun att upptaga särskild avgift vid vissa offentliga nöjeställningar skall erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

a) konsert-, opera- och annan musikalisk föreställning, dramatisk och litterär föreställning, uppvisning i

konstnärlig dans samt uppvisning i icke professionell idrott.

Stockholm den 15 april 1920.

På konstitutionsutskottets vägnar:

VIKTOR LARSSON.

Reservation:

av herr *Forssell*.
